

บทที่ 5

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาข้อมูลการดำเนินชีวิตและการประยุกต์ใช้ของประชากรในชุมชนบ้านคลองฝรั่ง ซึ่งเป็นผู้ที่มีการนำปรัชญาของเศรษฐกิจมาใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล ผลการวิจัยสามารถนำเสนอได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจและแหล่งที่มาของปัจจัยทางเศรษฐกิจของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจและการมีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 4 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของครัวเรือนที่สอดคล้องกับเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มตัวอย่าง และความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการดำเนินชีวิตของครัวเรือนที่สอดคล้องกับเศรษฐกิจพอเพียง

ตอนที่ 5 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนและในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของกลุ่มตัวอย่าง และความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน

ตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 52.4 ซึ่งมีสถานะในครอบครัวเป็นหัวหน้าครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 42.7 สำหรับอายุของกลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูลมากที่สุด มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี รองลงมา มีอายุระหว่าง 51 – 60 ปี ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูลน้อยที่สุด มีอายุระหว่าง 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.9 20.4 และ 1.9 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา รองลงมา ระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 46.6 และ 19.4 ตามลำดับ สำหรับอาชีพนั้น กลุ่มตัวอย่างมีอาชีพทำนามากที่สุด รองลงมา คือ รับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 43.7 และ 21.4 ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

ลักษณะพื้นฐานทางประชากร		จำนวน (คน)	ร้อยละ
สถานะในครอบครัว	หัวหน้าครอบครัว	44	42.7
	แม่บ้าน	36	35.0
	ผู้อาศัย	23	22.3
	รวม	103	100.0
เพศ	ชาย	54	52.4
	หญิง	49	47.6
	รวม	103	100.0
อายุ	ระหว่าง 21 – 30 ปี	13	36.9
	ระหว่าง 31 – 40 ปี	19	20.4
	ระหว่าง 41 – 50 ปี	38	18.4
	ระหว่าง 51 – 60 ปี	21	12.6
	ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี	2	9.7
	มากกว่า 60 ปีขึ้นไป	10	1.9
	รวม	103	100.0
การศึกษา	ประถมศึกษา	48	46.6
	มัธยมศึกษาตอนต้น	20	19.4
	มัธยมศึกษาตอนปลาย	13	12.6
	ปริญญาตรี	12	11.7
	ปวช./ปวส./ปวท.	8	7.8
	อื่นๆ	2	1.9
	รวม	103	100.0
อาชีพ	ทำนา	45	43.7
	รับจ้าง	22	21.4
	ทำสวน	7	6.8
	ทำไร่	2	1.9
	เลี้ยงสัตว์	1	1.0
	ครู อาจารย์	13	12.6
	อื่นๆ	13	12.6
	รวม	103	100.0

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจและแหล่งที่มาของปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจของกลุ่มตัวอย่าง

ปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 5,001 – 10,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 57.3 เมื่อเปรียบเทียบรายรับ รายจ่ายต่อเดือน พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีรายจ่ายมากกว่ารายรับ คิดเป็นร้อยละ 56.3 และที่มีรายรับมากกว่ารายจ่ายคิดเป็นร้อยละ 43.7 ส่วนหนี้สิน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีภาระหนี้สิน คิดเป็นร้อยละ 70.9 ด้านการส่งเสริมการออมพบว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นว่าการส่งเสริมการออมคิดเป็นร้อยละ 97.1 รายละเอียดดังตารางที่ 5.2

แหล่งที่มาของรายได้ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ามาจากการขายผลผลิตทางการเกษตร และเงินเดือน คิดเป็นร้อยละ 67.0 และ 44.7 ตามลำดับ ส่วนการใช้จ่ายในครัวเรือนของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ใช้จ่ายในการซื้อสินค้าอุปโภค บริโภค ให้เงินลูกไปโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 98.1 และ 53.4 ตามลำดับ สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีการกู้เงินพบว่า แหล่งเงินกู้ของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะกู้ ธกส. รองลงมาคือกู้กองทุนหมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 45.6 และ 28.2 ตามลำดับ นอกจากจะมีการกู้เงินแล้ว กลุ่มตัวอย่างยังมีการออมโดยแหล่งเงินออมส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างจะออมกับสถาบันการเงินชุมชน รองลงมา ออมกับธนาคารพาณิชย์ และกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต คิดเป็นร้อยละ 73.8 47.6 และ 24.3 ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 5.3

ตารางที่ 5.2 ปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจของกลุ่มตัวอย่าง

ปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจ		จำนวน (คน)	ร้อยละ
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	น้อยกว่า 5,000 บาท	18	17.5
	ระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท	59	57.3
	ระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท	19	18.4
	ระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท	-	-
	มากกว่า 20,001 บาทขึ้นไป	7	6.8
รวม		103	100.0
รายรับ รายจ่ายต่อเดือน	รายรับ มากกว่า รายจ่าย	45	43.7
	รายจ่าย มากกว่า รายรับ	58	56.3
รวม		103	100.0
หนี้สิน	มี	73	70.9
	ไม่มี	30	29.1
รวม		103	100.0
การส่งเสริมการออม	มี	100	97.1
	ไม่มี	3	2.9
รวม		103	100.0

ตารางที่ 5.3 แหล่งที่มาของปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจของกลุ่มตัวอย่าง (คำถามให้ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

แหล่งปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจ		จำนวน (คน)	ร้อยละ
ที่มาของรายได้	เงินเดือน	46	44.7
	การขายผลผลิต	69	67.0
	การขายสินค้า/ผลิตภัณฑ์	14	13.6
	ค่าเช่าที่ดิน	-	-
	เงินปันผลหุ้นกลุ่มอาชีพ	13	12.6
	อื่นๆ	6	5.8
	รวม	148	143.7
การใช้จ่ายในครัวเรือน	ซื้อสินค้าอุปโภค-บริโภค	101	98.1
	ซื้อสลากกินแบ่ง/ซื้อหวย	21	20.4
	กินอาหารนอกบ้าน	7	6.8
	ให้เงินลูกไปโรงเรียน	55	53.4
	คืมเหล้าบ้างกับเพื่อนฝูง	18	17.5
	ซื้อของเล่น/เกมให้ลูก	1	1.0
	อื่นๆ	4	3.9
	รวม	207	201.1
แหล่งเงินออม	ธนาคารพาณิชย์	49	47.6
	สถาบันการเงินชุมชน	76	73.8
	กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต	25	24.3
	ซื้อหุ้นกลุ่มอาชีพในชุมชน	11	10.7
	ซื้อพันธบัตรรัฐบาล	3	2.9
	อื่นๆ ได้แก่ ซื้อทอง	2	1.9
	รวม	166	161.2
แหล่งเงินกู้	ธนาคารพาณิชย์	6	5.8
	รกศ.	47	45.6
	ญาติพี่น้อง	16	15.5
	กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต	11	10.7
	กองทุนหมู่บ้าน	29	28.2
	อื่นๆ ได้แก่ บัตรเครดิต/วีซ่า	3	2.9
	รวม	112	108.7

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจและการมีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่าง

1) ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจของกลุ่มตัวอย่าง

การดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ปัจจัยทางการผลิต ได้แก่ การถือครองที่ดิน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีที่ดินเป็นของตนเอง ร้อยละ 74.8 ด้านแรงงานพบว่า กลุ่มตัวอย่างใช้แรงงานจากสมาชิกในครัวเรือน ร้อยละ 68.0 ส่วนทุน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ขอสินเชื่อจาก ธกส. รองลงมา กลุ่มตัวอย่างใช้ทุนของครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 56.3 และ 38.8 ตามลำดับ ทางด้านเทคโนโลยี พบว่า กลุ่มตัวอย่างใช้เทคโนโลยีหลายชนิดในการประกอบอาชีพ และเทคโนโลยีที่กลุ่มตัวอย่างมีการใช้มากที่สุด คือ เครื่องทุนแรง เช่น รถไถนาฯ รองลงมาคือ สารเคมี/ปุ๋ยเคมี คิดเป็นร้อยละ 71.8 และ 70.9 ตามลำดับ นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างมีการใช้ภูมิปัญญาชาวบ้าน และปฏชีวนภาพ คิดเป็นร้อยละ 50.5 และ 49.5 ตามลำดับ

ทางด้านการผลิตนั้น กลุ่มตัวอย่างมีผลผลิตเพียงพอบริโภคในครัวเรือน แบ่งปันให้เพื่อนบ้าน และยังมีส่วนเกินไว้จำหน่ายคิดเป็นร้อยละ 39.9 รองลงมา ผลผลิตเพียงพอบริโภคในครัวเรือน และแบ่งปันเพื่อนบ้าน ร้อยละ 32.0 ส่วนการบริโภค พบว่า กลุ่มตัวอย่างบริโภคสินค้าทั่วไปตามท้องตลาด/ห้างสรรพสินค้า คิดเป็นร้อยละ 52.4 ส่วนการบริโภคสินค้าที่ผลิตเองในครัวเรือน และบริโภคสินค้าที่ผลิตในชุมชน ร้อยละ 20.4 เท่ากัน ด้านการกระจายผลผลิต พบว่า กลุ่มตัวอย่างนำผลผลิตไปขายเอง รองลงมา มีผู้มารับซื้อถึงที่ คิดเป็นร้อยละ 41.7 และ 31.1 ตามลำดับ ด้านการจัดสรรผลผลิต พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าเป็นกรรมสิทธิ์ ร้อยละ 75.7 ด้านปัญหาในการประกอบอาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีปัญหาเรื่องของราคาผลผลิตที่ไม่แน่นอน รองลงมา ขาดความรู้ในการเพิ่มผลผลิต และขาดเงินทุนและปัจจัยการผลิต คิดเป็นร้อยละ 34.0 21.4 และ 16.5 ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 5.4

ตารางที่ 5.4 การดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจของกลุ่มตัวอย่าง

กิจกรรมทางเศรษฐกิจ		จำนวน (คน)	ร้อยละ
การถือครองที่ดิน	ที่ดินของตนเอง	77	74.8
	ที่ดินเช่า	10	9.7
	ที่ดินของตนเองและที่ดินเช่า	10	9.7
	อื่นๆ เช่น อาศัยอยู่	6	2.8
	รวม	103	100.0
แรงงาน	สมาชิกในครัวเรือน	70	68.0
	จ้างแรงงานในชุมชน	30	29.1
	จ้างแรงงานนอกชุมชน	1	1.0
	แรงงานทั้งในและนอกชุมชน	2	1.9
	รวม	103	100.0
ทุน	ของครอบครัว	40	38.8
	ขอสินเชื่อ ธกส.	58	56.3
	ขอสินเชื่อสหกรณ์	2	1.9
	ขอสินเชื่อธนาคารพาณิชย์	3	2.9
	รวม	103	100.0
การผลิต	ผลิตเพียงพอต่อการบริโภคในครัวเรือนและแบ่งปันให้เพื่อนบ้าน	33	32.0
	ผลิตไม่เพียงพอต่อการบริโภคในครัวเรือน ต้องซื้อเพิ่ม	20	19.4
		39	37.9
	ผลิตเพียงพอต่อการบริโภคในครัวเรือน แบ่งปันให้เพื่อนบ้าน และยังมีส่วนเกินไว้จำหน่าย	11	10.7
	อื่นๆ		
	รวม	103	100.0
การบริโภค	สินค้าทั่วไปตามท้องตลาด/ห้างสรรพสินค้า	54	52.4
	สินค้าที่ผลิตได้เองในครัวเรือน	21	20.4
	สินค้าที่ผลิตได้ในชุมชน	7	6.8
	สินค้าที่ผลิตจากชุมชนใกล้เคียง		
	รวม	103	100.0

ตารางที่ 5.4 (ต่อ)

กิจกรรมทางเศรษฐกิจ		จำนวน (คน)	ร้อยละ
การกระจาย ผลผลิต	นำไปขายเอง	43	41.7
	มีผู้มารับซื้อถึงที่	32	31.1
	จำหน่ายให้กลุ่มหรือร้านค้าในชุมชน	17	16.5
	อื่นๆ	11	10.7
	รวม	103	100.0
การจัดสรร ผลผลิต	มีความเป็นธรรม	78	75.7
	ไม่มีความเป็นธรรม	16	15.5
	อื่นๆ	9	8.7
	รวม	103	100.0
ปัญหาในการ ประกอบอาชีพ	ขาดแคลนแรงงาน	14	13.6
	ขาดเงินทุนและปัจจัยการผลิต	17	16.5
	ขาดความรู้ในการเพิ่มผลผลิต	22	21.4
	ราคาผลผลิตที่ไม่แน่นอน	35	34.0
	ไม่มีตลาดรับซื้อผลผลิต	3	2.9
	ขาดแคลนน้ำเพื่อการผลิต	2	1.9
	อื่นๆ	10	9.7
	รวม	103	100.0
เทคโนโลยีที่ใช้ (คำถามให้ตอบ มากกว่า 1 ข้อ)	เครื่องจักรทันสมัยและมีขนาดใหญ่	37	35.9
	เครื่องทุ่นแรง เช่น รถไถนาฯ	74	71.8
	สารเคมี/ปุ๋ยเคมี	73	70.9
	ปุ๋ยชีวภาพ	51	49.5
	ภูมิปัญญาชาวบ้าน	52	50.5
	อื่นๆ	12	11.7
	รวม	299	290.3

2) ข้อมูลการรวมกลุ่มอาชีพและการมีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่าง

การรวมกลุ่มอาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 75.7 เห็นว่ามีการรวมกลุ่มอาชีพในชุมชน ซึ่งกลุ่มอาชีพในชุมชนประกอบด้วย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กลุ่มโรงสีข้าว กลุ่มกองทุนหมู่บ้าน ศูนย์ซ่อมสร้างเครื่องยนต์ทางการเกษตร กลุ่มสตรีแปรรูปน้ำพริก กลุ่มปฏีชีวภาพ ศูนย์ข้าวชุมชน และสถาบันการเงินชุมชน กลุ่มอาชีพ เหล่านี้ พบว่ามีประเภทผลิตภัณฑ์และบริการของกลุ่ม คือ ผลิตภัณฑ์น้ำพริก บริการรับฝากเงินและให้กู้ยืม ผลิตภัณฑ์ข้าวสาร บริการช่างไม้ ปลูกผักปลอดสารพิษ บริการเงินทุนในการประกอบอาชีพ ทำปุ๋ยชีวภาพ รายละเอียดดังตารางที่ 5.5

สำหรับการมีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่างๆ ในชุมชน คิดเป็นร้อยละ 56.3 กิจกรรมที่มีส่วนร่วมมากที่สุด พบว่าการสนับสนุนให้เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และการสร้างความเข้มแข็งและการพึ่งพาตนเองให้เกิดขึ้นในชุมชน ร้อยละ 75.7 เท่ากัน รองลงมา การสร้างความพอเพียงให้เกิดขึ้นในชุมชน ร้อยละ 72.8 สำหรับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุดของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า การสร้างอำนาจการต่อรองที่หลากหลาย เช่น การตลาดที่มีประสิทธิภาพ ร้อยละ 10.7 รายละเอียดดังตารางที่ 5.6

ตารางที่ 5.5 การรวมกลุ่มอาชีพของกลุ่มตัวอย่าง

การรวมกลุ่มอาชีพ	มี	ไม่มี
การรวมกลุ่มอาชีพ	78 (75.7)	25 (24.3)

หมายเหตุ: ข้อมูลในวงเล็บคือเปอร์เซ็นต์ (%)

ตารางที่ 5.6 การมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มตัวอย่าง (คำถามให้ตอบมากกว่า 1 ข้อ)

การมีส่วนร่วม	มี	ไม่มี
1 สนับสนุนให้เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางเศรษฐกิจ	78 (75.7)	25 (24.3)
2 สร้างความเข้มแข็งและการพึ่งพาตนเองให้เกิดขึ้นในชุมชน	78 (75.7)	25 (24.3)
3 สร้างความพอเพียงให้เกิดขึ้นในชุมชน	75 (72.8)	28 (27.2)
4 นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ผลิตสินค้าและบริการ	58 (56.3)	45 (43.7)
5 ให้คำปรึกษา/แนะนำการผลิตสินค้า/ผลิตภัณฑ์ใหม่/บรรจุกัญท์	52 (50.5)	51 (49.5)
6 ผลิต/แปรรูปสินค้าหรือผลิตภัณฑ์	39 (37.9)	64 (62.1)
7 พัฒนาผลิตภัณฑ์/สินค้าและบริการของชุมชน	39 (37.9)	64 (62.1)
8 สร้างความเป็นธรรมให้กับสมาชิกทุกคน	39 (37.9)	64 (62.1)
9 ตรวจสอบความโปร่งใสทางการเงินของชุมชน	38 (36.9)	65 (63.1)
10 กระจายสินค้า/ผลผลิตสู่ตลาด	34 (33.0)	69 (67.0)
11 หาตลาดจำหน่ายสินค้า	30 (29.1)	73 (70.9)
12 ช่วยจัดสรรแบ่งปันผลประโยชน์ให้กับสมาชิก	30 (29.1)	73 (70.9)
13 กำหนดราคาสินค้า	29 (28.2)	74 (71.8)
14 สร้างอำนาจการต่อรองที่หลากหลาย เช่น การตลาดที่มีประสิทธิภาพ	11 (10.7)	92 (89.3)
รวม	812 (56.3)	630 (43.7)

ตอนที่ 4 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของครัวเรือนที่สอดคล้องกับเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มตัวอย่าง

1. ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้องของการดำเนินชีวิตของครัวเรือนตามคุณลักษณะของความพอเพียงของกลุ่มตัวอย่าง

ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาระดับความสอดคล้องของการดำเนินชีวิตของครัวเรือนตามคุณลักษณะความพอเพียงด้านต่างๆ ของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 103 ตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ประเด็นความสอดคล้องเชิงบวก และประเด็นความสอดคล้องเชิงลบ พบว่า กลุ่มประชากรตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความสอดคล้องของการดำเนินชีวิตของครัวเรือนตามคุณลักษณะความพอเพียงด้านต่างๆ ทั้งด้านบวก และด้านลบ โดยพิจารณาแยกเป็นแต่ละด้าน และแต่ละคุณลักษณะได้ดังนี้

1) ความสอดคล้องของการดำเนินชีวิตเชิงบวก ประเด็นความสอดคล้องมากด้านความพอประมาณ เป็นลำดับที่ 1 คือ ในประเด็นการมีอาหารบริโภคครบทั้ง 3 มื้อในทุกวัน มีค่าเฉลี่ย 4.88 ลำดับที่ 2 คือ มีที่อยู่อาศัยแข็งแรงทนทาน มีค่าเฉลี่ย 4.67 ลำดับที่ 3 คือมีความพอใจในสิ่งที่ตนเองมี มีค่าเฉลี่ย 4.60

ส่วนประเด็นความสอดคล้องมากด้านความมีเหตุผล เป็นลำดับที่ 1 คือ กลุ่มตัวอย่างมีการรู้จักประหยัดแต่ไม่ตระหนี่ มีค่าเฉลี่ย 4.35 ลำดับที่ 2 คือ มีการใช้จ่ายตามฐานะไม่ใช้จ่ายเกินตัว มีค่าเฉลี่ย 4.27 ลำดับที่ 3 คือมีการลดรายจ่ายในการบริโภคที่ไม่จำเป็นลงเพื่อเก็บออมไว้ใช้จ่ายยามฉุกเฉิน มีค่าเฉลี่ย 4.17

ประเด็นความสอดคล้องมากด้านการมีภูมิคุ้มกันมาก เป็นลำดับที่ 1 คือ การที่สมาชิกในครอบครัวอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข มีค่าเฉลี่ย 4.78 ลำดับที่ 2 คือการปลูกฝังสมาชิกในครอบครัวให้รู้จักประหยัด ลำดับที่ 3 คือพยายามพึ่งตนเองก่อนที่จะพึ่งพาผู้อื่น มีค่าเฉลี่ย 4.36

ประเด็นความสอดคล้องมากด้านเงื่อนไขความรู้ ลำดับที่ 1 คือรอบคอบที่จะประเมินตนเองในการประกอบอาชีพ มีค่าเฉลี่ย 4.42 ลำดับที่ 2 คือพัฒนาความรู้เพื่อต่อยอดกิจการงานของตนเองและครอบครัว มีค่าเฉลี่ย 4.23 ลำดับที่ 3 คือแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์กับคนในชุมชน มีค่าเฉลี่ย 4.19

ประเด็นความสอดคล้องมากด้านเงื่อนไขคุณธรรม ลำดับที่ 1 คือครอบครัวมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีค่าเฉลี่ย 4.35 ลำดับที่ 2 คือ พยายามหลีกเลี่ยงอบายมุข มีค่าเฉลี่ย 4.28 และลำดับที่ 3 คือให้ความช่วยเหลือส่วนรวมให้สามารถพึ่งพาตนเองให้จงได้ มีค่าเฉลี่ย 4.14

2) ความสอดคล้องของการดำเนินชีวิตเชิงลบ ประเด็นความสอดคล้องมากด้านความมีเหตุผล ลำดับที่ 1 คือมีการกู้ยืมเงินมาเป็นค่าใช้จ่ายในครัวเรือนอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย 2.18 จากการสอบถามกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีการกู้ยืมเงินมาเป็นค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ลำดับที่ 2 คือ มีการกู้ยืมเงินมาเป็นค่ารักษาพยาบาลยามเจ็บป่วยอยู่ประจำ มีค่าเฉลี่ย 1.99 จากการสอบถามพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีการกู้ยืมเงินมาเป็นค่ารักษาพยาบาลยามเจ็บป่วย ลำดับที่ 3 คือไม่เคยสนใจที่จะรับฟังปัญหาของสมาชิกในครอบครัว มีค่าเฉลี่ย 1.91 จากการสอบถามกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะพูดคุยและรับฟังปัญหาต่างๆ ของสมาชิกในครอบครัวเสมอ แต่ที่น่าสังเกต ประเด็นความสอดคล้องปานกลาง คือมีการใช้จ่ายตามความอยากมากกว่าตามความจำเป็น มีค่าเฉลี่ย 2.49 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า บางครั้งมีการใช้จ่ายตามความอยากบ้าง บางครั้งมีการใช้จ่ายตามความจำเป็น ทำให้ทราบว่า การใช้จ่ายนั้นไม่มีข้อห้ามที่ไม่ให้ใช้จ่ายตามความอยาก เมื่อมีเหตุผลว่าค่าใช้จ่ายตามความอยากนั้นไม่ทำให้ตนเองและคนใกล้ชิดเดือดร้อนก็ทำได้

ประเด็นความสอดคล้องมากด้านการมีภูมิคุ้มกัน ในลำดับที่ 1 คือมีการกู้ยืมมาใช้จ่ายแต่ไม่สามารถผ่อนชำระคืนได้ มีค่าเฉลี่ย 2.29 จากการสอบถามพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่นิยมสร้างหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ เพราะจะไม่สามารถหาเงินมาชำระคืนได้ ลำดับที่ 2 คือ ไม่มีความจำเป็นที่ต้องทำกิจกรรมร่วมกับสมาชิกในครัวเรือน มีค่าเฉลี่ย 1.88 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า การอยู่ร่วมกันในครอบครัวควรมีกิจกรรมที่ทำร่วมกันเสมอจะได้เข้าใจกันและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

ประเด็นความสอดคล้องปานกลางด้านเงื่อนไขความรู้ มีลำดับเดียวคือ ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงไม่สามารถจะนำไปใช้กับการประกอบอาชีพในภาคธุรกิจได้ มีค่าเฉลี่ย 2.41 จากการสอบถาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างไม่แน่ใจว่าเศรษฐกิจพอเพียงจะใช้กับภาคธุรกิจอย่างไร ทำให้ทราบว่า กลุ่มตัวอย่างยังไม่เข้าใจในการนำเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้กับภาคอื่นๆ

ประเด็นความสอดคล้องมากด้านเงื่อนไขคุณธรรม ลำดับที่ 1 คือมีการเบียดเบียนตนเองและเพื่อนบ้าน มีค่าเฉลี่ย 2.55 กลุ่มตัวอย่างให้ความคิดเห็นว่า ไม่คิดที่จะเบียดเบียนใครทั้งสิ้น เพราะถ้าซื้อสัตย์กับตนเองและผู้อื่นจะทำให้ตนเองไม่เดือดร้อน ส่วนประเด็นความสอดคล้องปานกลาง คือ มีการเอาเปรียบผู้อื่นบ้างเพื่อความอยู่รอดของตนเองและครอบครัว จากการสอบถามกลุ่มตัวอย่างพบว่า กลุ่มตัวอย่างบางครั้งก็มีการเอาเปรียบผู้อื่นบ้าง

สำหรับผลสรุปของระดับการดำเนินชีวิตของครัวเรือนที่สอดคล้องกับเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวมทั้งด้านบวกและด้านลบมีความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 และ 2.22 ตามลำดับ

ส่วนผลสรุปของระดับความสอดคล้องของการดำเนินชีวิตของครัวเรือนตาม
คุณลักษณะความพอเพียงแต่ละด้านทั้งเชิงบวกและเชิงลบ พบว่า ระดับความสอดคล้องด้านความ
พอประมาณอยู่ในระดับมากเฉพาะเชิงบวก ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.95 ระดับความสอดคล้องด้านความมี
เหตุผลอยู่ในระดับมากทั้งด้านบวกและด้านลบ มีค่าเฉลี่ย 4.21 และ 2.14 ตามลำดับ ระดับความ
สอดคล้องด้านการมีภูมิคุ้มกันทั้งสองด้าน ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 4.35 และ 2.08 ตามลำดับ ระดับความ
สอดคล้องด้านเงื่อนไขความรู้อยู่ในระดับมากในเชิงบวก และอยู่ในระดับปานกลางในเชิงลบ ซึ่งมี
ค่าเฉลี่ย 4.14 และ 2.41 ตามลำดับ และระดับความสอดคล้องด้านเงื่อนไขคุณธรรมอยู่ในระดับมาก
ทั้งเชิงบวกและเชิงลบ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 4.25 และ 2.28 ตามลำดับ รายละเอียดทั้งหมดดังตารางที่ 5.7

ตารางที่ 5.7 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้องของการดำเนินชีวิตของครัวเรือน จำแนกตามคุณลักษณะความพอเพียงแต่ละด้าน ในประเด็น ทั้งเชิงบวกและเชิงลบ

ประเด็นความสอดคล้องด้านความพอประมาณ				ประเด็นความสอดคล้องด้านความพอประมาณ			
เชิงบวก	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับความสอดคล้อง	เชิงลบ	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับความ สอดคล้อง
มีอาหารบริโภคครบ 3 มื้อทุกวัน	4.88	0.32	ความสอดคล้องมาก				
มีที่อยู่อาศัยแข็งแรงทนทาน	4.67	0.63	ความสอดคล้องมาก				
มีความพอใจในสิ่งที่ตนมี	4.60	0.86	ความสอดคล้องมาก				
มีความเป็นอยู่แบบพอมี พอกิน พอใช้	4.58	0.69	ความสอดคล้องมาก				
มีการปลูกพืชสวนครัวไว้รับประทานเอง	4.24	0.83	ความสอดคล้องมาก				
หากมีมากนำไปจำหน่าย							
แต่งกายด้วยเครื่องนุ่งห่มที่เหมาะสมกับ	4.14	1.28	ความสอดคล้องมาก				
ฐานะ							

ตารางที่ 5.7 (ต่อ)

ประเด็นความสอดคล้องด้านความพอประมาณ				ประเด็นความสอดคล้องด้านความพอประมาณ			
เชิงบวก	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับความสอดคล้อง	เชิงลบ	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับความ สอดคล้อง
รายได้เพียงพอกับการใช้จ่าย	3.88	0.98	ความสอดคล้องมาก				
บริโภคสินค้าที่ผลิตได้เฉพาะในชุมชน เท่านั้น	2.64	0.84	ความสอดคล้องปานกลาง				
รายได้น้อยแต่ซื้อของในราคาแพงใช้	1.96	1.16	ความสอดคล้องน้อย				
ค่าเฉลี่ย	3.95	0.84	ความสอดคล้องมาก				
S.D คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน							

ตารางที่ 5.7 (ต่อ)

ประเด็นความสอดคล้องด้านความมีเหตุผล				ประเด็นความสอดคล้องด้านความมีเหตุผล			
เชิงบวก	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับความสอดคล้อง	เชิงลบ	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับความสอดคล้อง
รู้จักใช้จ่ายอย่างประหยัดแต่ไม่ตระหนี่	4.35	0.76	ความสอดคล้องมาก	มีการใช้จ่ายตามความอยากมากกว่าการใช้ จ่ายตามความจำเป็น	2.49	1.28	ความสอดคล้อง ปานกลาง
ใช้จ่ายตามฐานะไม่ใช้จ่ายเกินตัว	4.27	0.88	ความสอดคล้องมาก	มีการกู้ยืมเงินมาเป็นค่าใช้จ่ายในครัวเรือน อยู่เสมอ	2.18	1.05	ความสอดคล้องมาก
มีการลดรายจ่ายในการบริโภคที่ไม่จำเป็น ลงเพื่อเก็บออมเป็นทุนสำรอง	4.17	0.79	ความสอดคล้องมาก	มีการกู้ยืมเงินมาเป็นค่ารักษาพยาบาลยาม เจ็บป่วยอยู่ประจำ	1.99	1.12	ความสอดคล้องมาก
มีการหาอาชีพเสริมเพื่อยกระดับฐานะของ ครอบครัวให้ดีขึ้น	4.07	0.89	ความสอดคล้องมาก	ไม่เคยสนใจที่จะรับฟังปัญหาของสมาชิก ในครอบครัว	1.91	1.13	ความสอดคล้องมาก
ค่าเฉลี่ย	4.21	0.83	ความสอดคล้องมาก	ค่าเฉลี่ย	2.14	1.14	ความสอดคล้องมาก

ตารางที่ 5.7 (ต่อ)

ประเด็นความสอดคล้องด้านการมีภูมิคุ้มกัน				ประเด็นความสอดคล้องด้านการมีภูมิคุ้มกัน			
เชิงบวก	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับความสอดคล้อง	เชิงลบ	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับความสอดคล้อง
ความเป็นอยู่ของสมาชิกในครอบครัวมีความสุข	4.78	0.52	ความสอดคล้องมาก	มีการกู้ยืมเงินมาใช้จ่ายแต่ไม่สามารถผ่อนชำระคืนได้	2.29	1.04	ความสอดคล้องมาก
ปลูกฝังให้สมาชิกในครอบครัวรู้จักประหยัด	4.57	0.65	ความสอดคล้องมาก	ไม่มีความจำเป็นใดเลยที่ต้องทำกิจกรรมร่วมกับสมาชิกในครอบครัว	1.88	1.20	ความสอดคล้องมาก
พยายามพึ่งตนเองก่อนที่จะพึ่งพาผู้อื่น	4.36	0.79	ความสอดคล้องมาก				
มีรายได้เพียงพอที่จะไม่ต้องกู้หนี้ยืมสิน	4.05	1.02	ความสอดคล้องมาก				
มีความเข้าใจในความต้องการของสมาชิกในครอบครัว	4.03	1.05	ความสอดคล้องมาก				
ค่าเฉลี่ย	4.35	0.80	ความสอดคล้องมาก	ค่าเฉลี่ย	2.08	1.12	ความสอดคล้องมาก

ตารางที่ 5.7 (ต่อ)

ประเด็นความสอดคล้องด้านเงื่อนไขความรู้				ประเด็นความสอดคล้องด้านเงื่อนไขความรู้			
เชิงบวก	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับความสอดคล้อง	เชิงลบ	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับความสอดคล้อง
รอบคอบที่จะประเมินตนเองในการประกอบอาชีพ	4.42	0.93	ความสอดคล้องมาก	ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงไม่สามารจนำไปใช้กับการประกอบอาชีพในภาคธุรกิจได้	2.41	1.28	ความสอดคล้องปานกลาง
พัฒนาความรู้เพื่อต่อยอดกิจการงานของตนเองและครอบครัว	4.23	1.04	ความสอดคล้องมาก				
แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์กับคนในชุมชน	4.19	1.01	ความสอดคล้องมาก				
ระมัดระวังในการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำชุมชน	4.02	0.92	ความสอดคล้องมาก				
ค่าเฉลี่ย	4.21	0.97	ความสอดคล้องมาก	ค่าเฉลี่ย	2.41	1.28	ความสอดคล้องปานกลาง

ตารางที่ 5.7 (ต่อ)

ประเด็นความสอดคล้องด้านเงื่อนไขคุณธรรม				ประเด็นความสอดคล้องด้านเงื่อนไขคุณธรรม			
เชิงบวก	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับความ สอดคล้อง	เชิงลบ	ค่า เฉลี่ย	S.D	ระดับความ สอดคล้อง
ครอบครัวมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	4.35	0.78	ความสอดคล้อง มาก	มีการเบียดเบียนตนเองและเพื่อนบ้าน	2.55	1.15	ความสอดคล้อง ปานกลาง
มีความพยายามในการหลีกเลี่ยงอบายมุข	4.28	1.13	ความสอดคล้อง มาก	มีการเอาเปรียบเพื่อนบ้านบ้างเพื่อ ความอยู่รอดของตนเองและครอบครัว	2.02	1.01	ความสอดคล้อง มาก
ให้ความช่วยเหลือส่วนรวมในการพึ่งพา ตนเองให้ทำได้	4.14	0.99	ความสอดคล้อง มาก				
ค่าเฉลี่ย	4.25	0.99	ความสอดคล้อง มาก	ค่าเฉลี่ย	2.28	1.08	ความสอดคล้อง มาก

**ตอนที่ 5 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน
ตามคุณลักษณะของความพอเพียงในด้านต่างๆ ของกลุ่มตัวอย่าง**

**1) ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน
ตามคุณลักษณะของความพอเพียงของกลุ่มตัวอย่าง**

ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาระดับการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 103 ครั้วเรือน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนตามคุณลักษณะของความพอเพียง โดยพิจารณาแยกเป็นแต่ละด้านได้ดังนี้

ประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างมีการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้มากในด้านความพอประมาณเป็นอันดับที่ 1 คือการมีส่วนร่วมในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า อันดับ 2 คือมีส่วนร่วมในการแปรรูปอุตสาหกรรมชุมชน อันดับ 3 คือการมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัวและชุมชนในการประกอบอาชีพ และอันดับสุดท้าย คือการมีส่วนร่วมในการคิดและทำกิจกรรมกลุ่ม ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 4.62 4.51 4.38 และ 4.28 ตามลำดับ สำหรับประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างมีการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้มากในด้านความมีเหตุผล อันดับ 1 คือมีการวางแผนการใช้จ่ายของครอบครัว อันดับ 2 การมีส่วนร่วมในการหาทางออกของปัญหาสมาชิกในชุมชน อันดับ 3 คือการใช้เหตุผลในการแก้ไขปัญหาของครอบครัวและชุมชน ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 4.78 4.71 และ 4.22 ตามลำดับ ส่วนประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการมีภูมิคุ้มกันลำดับที่ 1 คือ มีการจัดทำบัญชีครัวเรือน ลำดับที่ 2 คือ มีการวิเคราะห์ข้อมูลรายรับ รายจ่ายของครอบครัว อันดับ 3 คือมีส่วนร่วมในการสอดส่องดูแลความสุขของคนในชุมชน และอันดับสุดท้าย คือ มีส่วนช่วยในการส่งเสริมการออมทรัพย์ในชุมชน ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 4.87 4.28 4.26 และ 4.23 ตามลำดับ

ประเด็นเงื่อนไขการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้มากในเงื่อนไขความรู้ เป็นอันดับ 1 คือ มีการให้ความสำคัญกับการเพิ่มพูนความรู้และขีดความสามารถของคนในชุมชน อันดับ 2 คือมีส่วนร่วมในการพัฒนาอาชีพของคนในชุมชน อันดับ 3 คือมีการเรียนรู้และเสริมสร้างทักษะให้กับการประกอบอาชีพในชุมชน ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 4.55 4.32 และ 3.97 ตามลำดับ ส่วนเงื่อนไขคุณธรรม อันดับ 1 มีส่วนในการช่วยเหลือเกื้อกูล แบ่งปัน กับคนในชุมชน อันดับ 2 มีการส่งเสริมให้ลด ละ เลิกอบายมุขภายในชุมชน อันดับ 3 มีการดูแลสุขภาพของตนเอง สมาชิกใน

ครอบครัวและชุมชน ส่วนอันดับสุดท้าย คือ มีความอดทน อดกลั้น ต่อการกระทบกระทั่งกับคนในชุมชน ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 4.31 4.30 4.09 และ 4.04 ตามลำดับ

สำหรับผลสรุปของระดับการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน พบว่าการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.29 ส่วนผลสรุปของระดับการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามคุณลักษณะความพอเพียงในแต่ละด้าน พบว่าด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกัน เงื่อนไขความรู้ และเงื่อนไขคุณธรรมการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.25 4.34 4.41 4.09 และ 4.18 ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 5.8

ตารางที่ 5.8 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน
ตามคุณลักษณะความพอเพียงของแต่ละด้าน

ประเด็นการประยุกต์ใช้			
ด้านความพอประมาณ	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับการประยุกต์ใช้
- มีส่วนร่วมใช้ทรัพยากรที่มีในชุมชนให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า	4.62	0.73	ประยุกต์ใช้มาก
- มีส่วนร่วมแปรรูปอุตสาหกรรม	4.51	0.59	ประยุกต์ใช้มาก
- มีความรับผิดชอบต่อครอบครัวและการประกอบอาชีพ	4.38	0.58	ประยุกต์ใช้มาก
- มีส่วนร่วมคิดและทำกิจกรรมกลุ่ม	4.28	0.85	ประยุกต์ใช้มาก
รวม	4.41	0.67	ประยุกต์ใช้มาก
ด้านความมีเหตุผล			
- มีการวางแผนการใช้จ่ายในครอบครัว	4.78	0.48	ประยุกต์ใช้มาก
- มีส่วนร่วมหาทางออกเมื่อคนในชุมชนมีปัญหา	4.71	0.48	ประยุกต์ใช้มาก
- มีการใช้เหตุผลในการแก้ไขปัญหาของคนในชุมชน	4.22	0.71	ประยุกต์ใช้มาก
- ส่งเสริมให้คนในชุมชนรู้จักประหยัดและเก็บออม	3.64	0.91	ประยุกต์ใช้ปานกลาง
รวม	4.34	0.45	ประยุกต์ใช้มาก

ตารางที่ 5.8 (ต่อ)

ประเด็นการประยุกต์ใช้			
ด้านการมีภูมิคุ้มกัน	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับการประยุกต์ใช้
- มีการจัดทำบัญชีครัวเรือน	4.87	0.39	ประยุกต์ใช้มาก
- มีการวิเคราะห์ข้อมูลรายรับ รายจ่าย ของครอบครัว	4.28	0.75	ประยุกต์ใช้มาก
- มีส่วนร่วมในการสอดส่องดูแลความ สงบสุขของคนในชุมชน	4.26	0.73	ประยุกต์ใช้มาก
- มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการออม ทรัพย์ในชุมชน	4.23	0.67	ประยุกต์ใช้มาก
รวม	4.34	0.45	ประยุกต์ใช้มาก
เงื่อนไขความรู้			
- ให้ความสำคัญกับการเพิ่มพูนความรู้ และขีดความสามารถของคนในชุมชน	4.55	0.71	ประยุกต์ใช้มาก
- มีส่วนร่วมในการพัฒนาอาชีพของคน ในชุมชน	4.32	0.65	ประยุกต์ใช้มาก
- มีการเรียนรู้และเสริมสร้างทักษะ ให้กับการประกอบอาชีพในชุมชน	3.97	0.75	ประยุกต์ใช้มาก
- มีการแลกเปลี่ยนความรู้และ ประสบการณ์ภายในชุมชน	3.52	0.97	ประยุกต์ใช้ปานกลาง
รวม	4.09	0.55	ประยุกต์ใช้มาก

ตารางที่ 5.8 (ต่อ)

ประเด็นการประยุกต์ใช้			
เงื่อนไขคุณธรรม	ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับการประยุกต์ใช้
- มีส่วนในการช่วยเหลือเกื้อกูล แบ่งปัน กับคนในชุมชน	4.31	0.73	ประยุกต์ใช้มาก
- มีการส่งเสริมให้มีการลด ละ เลิก อบายมุขภายในชุมชน	4.30	0.70	ประยุกต์ใช้มาก
- มีการดูแลสุขภาพของตนเองและของ สมาชิกในครอบครัวและชุมชน	4.09	0.93	ประยุกต์ใช้มาก
- มีความอดทนและอดกลั้นต่อการ กระทบกระทั่งกับคนในชุมชน	4.04	0.80	ประยุกต์ใช้มาก
รวม	4.18	0.57	ประยุกต์ใช้มาก

2) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับระดับการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน ในด้านความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกัน เงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม

การวิจัยครั้งนี้ได้ทดสอบค่าสถิติไคสแควร์ (Chi-square test) เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน ด้านความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกัน เงื่อนไขความรู้ และเงื่อนไขคุณธรรม ซึ่งตัวแปรที่ใช้ทดสอบคือ เพศ อายุ อาชีพ การศึกษาและ รายได้ โดยพิจารณาแยกเป็นแต่ละตัวแปรได้ดังนี้

2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเพศกับการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนด้านความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกัน เงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม พบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงกับการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนด้านความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกัน เงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม มีค่า Sig. ของแต่ละด้านเท่ากับ .129 .813 .615 .356 และ .487 ตามลำดับ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 หมายความว่า ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนด้านความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกัน เงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รายละเอียดดังตารางที่ 5.9

2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอายุกับการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนด้านความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกัน เงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม พบว่า อายุของกลุ่มตัวอย่างกับการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนด้านความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกัน เงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม มีค่า Sig. ของแต่ละด้านเท่ากับ .170 .086 .331 และ .143 ตามลำดับ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 หมายความว่า ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน ด้านความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกัน เงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้นด้านความพอประมาณ ซึ่งค่า Sig. เท่ากับ .029 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า ความสัมพันธ์ระหว่างอายุ ด้านความพอประมาณ กับ การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รายละเอียดดังตารางที่ 5.10

2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอาชีพกับการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนด้านความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกัน และเงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม พบว่า อาชีพของกลุ่มตัวอย่างกับการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนด้านความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกัน เงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม มี

ค่า Sig. ของแต่ละด้านเท่ากับ .212 .194 .126 .288 และ .337 ตามลำดับ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 หมายความว่า ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน ด้านความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกัน เงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รายละเอียดดังตารางที่ 5.11

2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการศึกษากับการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนด้านความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกัน และเงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม พบว่า การศึกษาของกลุ่มตัวอย่างกับการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกัน เงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม มีค่า Sig. ของแต่ละด้านเท่ากับ .348 .257 .204 .148 และ .299 ตามลำดับ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 หมายความว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน ด้านความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกัน เงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รายละเอียดดังตารางที่ 5.12

2.5 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านรายได้กับการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนด้านความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกัน และเงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม พบว่า รายได้ของกลุ่มตัวอย่างกับการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนด้านความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกัน เงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม มีค่า Sig. ของแต่ละด้านเท่ากับ .754 .946 .924 .617 และ .547 ตามลำดับ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 หมายความว่า ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน ด้านความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกัน เงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รายละเอียดดังตารางที่ 5.13

สำหรับผลสรุปการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเพศ อายุ อาชีพ การศึกษาและรายได้กับการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน ด้านความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกัน และเงื่อนไขความรู้กับเงื่อนไขคุณธรรม พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้น อายุ กับการประยุกต์ใช้ในด้านความพอประมาณ ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 5.9 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเพศกับการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ในชุมชนตามคุณลักษณะและเงื่อนไขของความพอเพียง

เพศ	ความพอประมาณ				ค่าไคสแควร์ (Chi-square Test)	d.f.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม		
ชาย	30 (29.1)	10 (9.7)	9 (8.7)	49 (47.6)	4.099 ค่า sig. = .129	2
หญิง	38 (36.9)	13 (12.6)	3 (2.9)	54 (52.4)		
รวม	68 (66.0)	23 (22.3)	12 (11.7)	103 (100.0)		
เพศ	ความมีเหตุผล				ค่าไคสแควร์ (Chi-square Test)	d.f.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม		
ชาย	26 (25.2)	15 (14.6)	8 (7.8)	49 (47.6)	.4138 ค่า sig. = .813	2
หญิง	32 (31.1)	14 (13.6)	8 (7.8)	54 (52.4)		
รวม	58 (56.3)	29 (28.2)	16 (15.5)	103 (100.0)		
เพศ	การมีภูมิคุ้มกัน				ค่าไคสแควร์ (Chi-square Test)	d.f.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม		
ชาย	29 (28.2)	17 (16.5)	3 (2.9)	49 (47.6)	.972 ค่า sig. = .615	2 □
หญิง	27 (26.2)	22 (21.4) □	5 (4.9)	54 (52.4)		
รวม	56 (54.4)	39 (37.9) □	8 (7.8)	103 (100.0)		

ตารางที่ 5.9 (ต่อ)

เพศ	เงื่อนไขความรู้				ค่าไคสแควร์ (Chi-square Test)	d.f.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม		
ชาย	25 (24.3)	15 (14.6)	9 (8.7)	49 (47.6) □	2.066 ค่า sig. = .356	2
หญิง	33 (32.0)	10 (9.7)	11 (10.7)	54 (52.4) □		
รวม	58 (56.3)	25 (24.3)	20 (19.4)	103 (100.0)		
เพศ	เงื่อนไขคุณธรรม				ค่าไคสแควร์ (Chi-square Test)	d.f.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม		
ชาย	32 (31.1)	10 (9.7)	7 (6.8)	49 (47.6)	1.438 ค่า sig. = .487	2
หญิง	29 (28.2)	15 (14.6)	10 (9.7)	54 (52.4)		
รวม	61 (29.2)	25 (24.3)	17 (16.5)	103 (100.0)		

p-value=0.05

ตารางที่ 5.10 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอายุกับการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ในชุมชนตามคุณลักษณะและเงื่อนไขของความพอเพียง

อายุ	ความพอประมาณ				ค่าไคสแควร์ (Chi-square Test)	d.f.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม		
น้อยกว่า 30 ปี	7 (6.8)	6 (5.8)	2 (1.9)	15 (14.6)	14.071 ค่า sig. = .029	6
31 – 40 ปี	16 (15.5)	2 (1.9)	1 (1.0)	19 (18.4)		
41 – 50 ปี	30 (29.1)	6 (5.8)	2 (1.9)	38 (36.9)		
มากกว่า 50 ปีขึ้นไป	15 (14.6)	9 (8.7)	7 (6.8)	31 (30.1)		
รวม	68 (66.0)	23 (22.3)	12 (11.7)	103 (100.0)		
อายุ	ความมีเหตุผล				ค่าไคสแควร์ (Chi-square Test)	d.f.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม		
น้อยกว่า 30 ปี	6 (5.8)	7 (6.8)	2 (1.9)	15 (14.6)	9.067 ค่า sig. = .170	6
31 – 40 ปี	13 (12.6)	6 (5.8)	0	19 (18.4)		
41 – 50 ปี	23 (22.3)	9 (8.7)	6 (5.8)	38 (36.9)		
มากกว่า 50 ปีขึ้นไป	16 (15.5)	7 (6.8)	8 (7.8)	31 (30.1)		
รวม	58 (56.3)	29 (28.2)	16 (15.5)	103 (100.0)		

ตารางที่ 5.10 (ต่อ)

อายุ	การมีภูมิคุ้มกัน				ค่าไคสแควร์ (Chi-square Test)	d.f.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม		
น้อยกว่า 30 ปี	4 (3.9)	10 (9.7)	1 (1.0)	15 (14.6)	ค่า sig. = .086	6
31 – 40 ปี	11 (10.7)	8 (7.8)	0	19 (18.4)		
41 – 50 ปี	24 (23.3)	9 (8.7)	5 (4.9)	38 (36.9)		
มากกว่า 50 ปีขึ้นไป	17 (16.5)	12 (11.7)	2 (1.9)	31 (30.1)		
รวม	56 (54.4)	39 (37.9)	8 (7.8)	103 (100.0)		
อายุ	เงื่อนไขความรู้				ค่าไคสแควร์ (Chi-square Test)	d.f.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม		
น้อยกว่า 30 ปี	5 (4.9)	5 (4.9)	5 (4.9)	15 (14.6)	ค่า sig. = .331	6
31 – 40 ปี	9 (8.7)	7 (6.8)	3 (2.9)	19 (18.4)		
41 – 50 ปี	25 (24.3)	7 (6.8)	6 (5.8)	38 (36.9)		
มากกว่า 50 ปีขึ้นไป	19 (24.3)	6 (5.8)	6 (5.8)	31 (30.1)		
รวม	58 (56.3)	25 (24.3)	20 (19.4)	103 (100.0)		

ตารางที่ 5.10 (ต่อ)

อายุ	เงื่อนไขคุณธรรม				ค่าไคสแควร์ (Chi-square Test)	d.f.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม		
น้อยกว่า 30 ปี	6 (5.8)	7 (6.8)	2 (1.9)	15 (14.6)	9.582 ค่า sig. = .143	6
31 – 40 ปี	12 (11.7)	5 (4.9)	2 (1.9)	19 (18.4)		
41 – 50 ปี	25 (24.3)	4 (3.9)	9 (8.7)	38 (36.9)		
มากกว่า 50 ปีขึ้นไป	18 (17.5)	9 (8.7)	4 (3.9)	31 (30.1)		
รวม	61 (17.5)	25 (24.3)	17 (16.5)	103 (100.0)		

p-value=0.05

ตารางที่ 5.11 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอาชีพกับการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนตามคุณลักษณะและเงื่อนไขความพอเพียง

อาชีพ	ความพอประมาณ				ค่าไคสแควร์ (Chi-square Test)	d.f.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม		
ทำนา/ทำสวน/ทำไร่ฯ	38 (36.9)	10 (9.7)	7 (6.8)	55 (53.4)	8.375 ค่า sig. =212	6
ครู/อาจารย์	11 (10.7)	2 (1.9)	0	13 (12.6)		
รับจ้าง	10 (9.7)	9 (8.7)	3 (2.9)	22 (21.4)		
อื่นๆ	9 (8.7)	2 (1.9)	2 (1.9)	13 (12.6)		
รวม	68 (66.0)	23 (22.3)	12 (11.7)	103 (100.0)		
อาชีพ	ความมีเหตุผล				ค่าไคสแควร์ (Chi-square Test)	d.f.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม		
ทำนา/ทำสวน/ทำไร่ฯ	31 (6.8)	17 (16.5)	7 (6.8)	55 (53.4)	8.653 ค่า sig. = 194	6
ครู/อาจารย์	11 (10.7)	2 (1.9)	0	13 (12.6)		
รับจ้าง	11 (10.7)	6 (5.8)	5 (4.9)	22 (21.4)		
อื่นๆ	5 (4.9)	4 (3.9)	4 (3.9)	13 (12.6)		
รวม	58 (56.3)	29 (28.2)	16 (15.5)	103 (100.0)		

ตารางที่ 5.11 (ต่อ)

อาชีพ	การมีภูมิคุ้มกัน				ค่าไคสแควร์ (Chi-square Test)	d.f.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม		
ทำนา/ทำสวน/ทำไร่ฯ	34 (33.0)	19 (18.4)	2 (1.9)	55 (53.4)	ค่า sig. = 126	6
ครู/อาจารย์	5 (4.9)	8 (7.8)	0	13 (12.6)		
รับจ้าง	11 (10.7)	7 (6.8)	4 (3.9)	22 (21.4)		
อื่นๆ	6 (5.8)	5 (4.9)	2 (1.9)	13 (12.6)		
รวม	56 (54.4)	39 (37.9)	8 (7.8)	103 (100.0)		
อาชีพ	เงื่อนไขความรู้				ค่าไคสแควร์ (Chi-square Test)	d.f.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม		
ทำนา/ทำสวน/ทำไร่ฯ	32 (31.1)	12 (11.7)	11 (10.7)	55 (53.4)	ค่า sig. = 288	6
ครู/อาจารย์	10 (9.7)	3 (2.9)	0	13 (12.6)		
รับจ้าง	9 (8.7)	8 (7.8)	5 (4.9)	22 (21.4)		
อื่นๆ	7 (6.8)	2 (1.9)	4 (3.9)	13 (12.6)		
รวม	58 (56.3)	25 (24.3)	20 (19.4)	103 (100.0)		

ตารางที่ 5.11 (ต่อ)

อาชีพ	เงื่อนไขคุณธรรม				ค่าไคสแควร์ (Chi-square Test)	d.f.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม		
ทำนา/ทำสวน/ทำไร่ฯ	35 (34.0)	12 (11.7)	8 (7.8)	55 (53.4)	6.826 ค่า sig. = .337	6
ครู/อาจารย์	10 (9.7)	2 (1.9)	1 (1.0)	13 (12.6)		
รับจ้าง	12 (11.7)	6 (5.8)	4 (3.9)	22 (21.4)		
อื่นๆ	4 (3.9)	5 (4.9)	4 (3.9)	13 (12.6)		
รวม	61 (59.2)	25 (24.3)	17 (16.5)	103 (100.0)		

p-value=0.05

ตารางที่ 5.12 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการศึกษากับการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนตามคุณลักษณะและเงื่อนไขความพอเพียง

การศึกษา	ความพอประมาณ				ค่าไคสแควร์ (Chi-square Test)	d.f .
	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม		
ประถมศึกษา	31 (30.1)	11 (10.7)	8 (7.8)	50 (48.5)	6.716 ค่า sig. = .348	6
มัธยมศึกษา	25 (24.3)	6 (5.8)	2 (1.9)	33 (32.0)		
ปวท./ปวส./ปวช.	3 (2.9)	4 (3.9)	1 (1.0)	8 (7.8)		
ปริญญาตรี	9 (8.7)	2 (1.9)	1 (1.0)	12 (11.7)		
รวม	68 (66.0)	23 (22.3)	12 (11.7)	103 (100.0)		
การศึกษา	ความมีเหตุผล				ค่าไคสแควร์ (Chi-square Test)	d.f .
	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม		
ประถมศึกษา	26 (25.2)	15 (14.6)	9 (8.7)	50 (48.5)	7.744 ค่า sig. = .257	6
มัธยมศึกษา	23 (22.3)	8 (7.8)	2 (1.9)	33 (32.0)		
ปวท./ปวส./ปวช.	2 (1.9)	3 (2.9)	3 (2.9)	8 (7.8)		
ปริญญาตรี	7 (6.8)	3 (2.9)	2 (1.9)	12 (11.7)		
รวม	58 (56.3)	29 (28.2)	16 (15.5)	103 (100.0)		

ตารางที่ 5.12 (ต่อ)

การศึกษา	การมีภูมิคุ้มกัน				ค่าไคสแควร์ (Chi-square Test)	d.f .
	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม		
ประถมศึกษา	29 (28.2)	17 (16.5)	4 (3.9)	50 (48.5)	8.502 ค่า sig. = .204	6
มัธยมศึกษา	19 (18.4)	12 (11.7)	2 (1.9)	33 (32.0)		
ปวท./ปวส./ปวช.	4 (3.9)	2 (1.9)	2 (1.9)	8 (7.8)		
ปริญญาตรี	4 (3.9)	8 (7.8)	0	12 (11.7)		
รวม	56 (54.4)	39 (37.9)	8 (7.8)	103 (100.0)		
การศึกษา	เงื่อนไขความรู้				ค่าไคสแควร์ (Chi-square Test)	d.f .
	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม		
ประถมศึกษา	31 (30.1)	8 (7.8)	11 (10.7)	50 (48.5)	9.479 ค่า sig. = .148	6
มัธยมศึกษา	18 (17.5)	8 (7.8)	7 (6.8)	33 (32.0)		
ปวท./ปวส./ปวช.	2 (1.9)	4 (3.9)	2 (1.9)	8 (7.8)		
ปริญญาตรี	7 (6.8)	5 (4.9)	0	12 (11.7)		
รวม	58 (56.3)	25 (24.3)	20 (19.4)	103 (100.0)		

ตารางที่ 5.12 (ต่อ)

การศึกษา	เงื่อนไขคุณธรรม				ค่าไคสแควร์ (Chi-square Test)	d.f.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม		
ประถมศึกษา	33 (32.0)	10 (9.7)	7 (6.8)	50 (48.5)	ค่า sig. = .299	6
มัธยมศึกษา	17 (16.5)	9 (8.7)	7 (6.8)	33 (32.0)		
ปวท./ปวส./ปวช.	2 (1.9)	4 (3.9)	2 (1.9)	8 (7.8)		
ปริญญาตรี	9 (8.7)	2 (1.9)	1 (1.0)	12 (11.7)		
รวม	61 (59.2)	25 (24.3)	17 (16.5)	103 (100.0)		

p-value=0.05

ตารางที่ 5.13 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านรายได้กับการการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนตามคุณลักษณะและเงื่อนไขความพอเพียง

รายได้	ความพอประมาณ				ค่าไคสแควร์ (Chi-square Test)	d.f.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม		
น้อยกว่า 5,000 บาท	13 (12.6)	4 (3.9)	3 (2.9)	20 (19.4)	3.426 ค่า sig. = .754	6
5,001 – 10,000 บาท	36 (35.0)	15 (14.6)	7 (6.8)	58 (56.3)		
10,001 – 15,000 บาท	15 (14.6)	2 (1.9)	2 (1.9)	19 (18.4)		
มากกว่า 15,001 บาทขึ้นไป	4 (3.9)	2 (1.9)	0	6 (5.8)		
รวม	68 (66.0)	23 (22.3)	12 (11.7)	103 (100.0)		

รายได้	ความมีเหตุผล				ค่าไคสแควร์ (Chi-square Test)	d.f.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม		
น้อยกว่า 5,000	11 (10.7)	5 (4.9)	4 (3.9)	20 (19.4)	1.689 ค่า sig. = .946	6
5,001 – 10,000	34 (33.0)	16 (15.5)	8 (7.8)	58 (56.3)		
10,001 – 15,000	9 (8.7)	7 (6.8)	3 (2.9)	19 (18.4)		
มากกว่า 15,001 บาทขึ้นไป	4 (3.9)	1 (1.0)	1 (1.0)	6 (5.8)		
รวม	58 (56.3)	29 (28.2)	16 (15.5)	103 (100.0)		

ตารางที่ 5.13 (ต่อ)

รายได้	การมีภูมิคุ้มกัน				ค่าไคสแควร์ (Chi-square Test)	d.f.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม		
น้อยกว่า 5,000	10 (19.4)	9 (8.7)	1 (1.0)	20 (19.4)	ค่า sig. = .924	6
5,001 – 10,000	33 (32.0)	20 (19.4)	5 (4.9)	58 (56.3)		
10,001 – 15,000	9 (8.7)	8 (7.8)	2 (1.9)	19 (18.4)		
มากกว่า 15,001 ขึ้นไป	4 (3.9)	2 (1.9)	0	6 (5.8)		
รวม	56 (54.4)	39 (37.9)	8 (7.8)	103 (100.0)		
รายได้	เงื่อนไขความรู้				ค่าไคสแควร์ (Chi-square Test)	d.f.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม		
น้อยกว่า 5,000	11 (10.7)	5 (4.9)	4 (3.9)	20 (19.4)	ค่า sig. = .617	6
5,001 – 10,000	34 (33.0)	11 (10.7)	13 (12.6)	58 (56.3)		
10,001 – 15,000	10 (9.7)	6 (5.8)	3 (2.9)	19 (18.4)		
มากกว่า 15,001 ขึ้นไป	3 (2.9)	3 (2.9)	0	6 (5.8)		
รวม	58 (56.3)	25 (24.3)	58 (56.3)	103 (100.0)		

ตารางที่ 5.13 (ต่อ)

รายได้	เงื่อนไขคุณธรรม				ค่าไคสแควร์ (Chi-square Test)	d.f.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม		
น้อยกว่า 5,000	11 (10.7)	5 (4.9)	4 (3.9)	20 (19.4)	4.972 ค่า sig. = .547	6
5,001 – 10,000	38 (36.9)	11 (10.7)	9 (8.7)	58 (56.3)		
10,001 – 15,000	8 (7.8)	7 (6.8)	4 (3.9)	19 (18.4)		
มากกว่า 15,001 ขึ้นไป	4 (3.9)	2 (1.9)	0	6 (5.8)		
รวม	61 (59.2)	25 (24.3)	17 (16.5)	103 (100.0)		

p-value=0.05

3) ข้อสรุปที่ได้จากความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน

กลุ่มผู้นำกลุ่มอาชีพ ผู้นำชุมชนและผู้ใหญ่บ้าน ได้แสดงความคิดเห็นในประเด็น ภายใต้คุณลักษณะและเงื่อนไขของความพอเพียง ด้านความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกัน เงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม ชุมชนมีการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5.14 การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน

ประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับ คุณลักษณะของความพอเพียง	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้	ประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับ เงื่อนไขของความพอเพียง	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้
ความพอประมาณ		เงื่อนไขความรู้	
- การรวมกลุ่ม	- มีความเห็นว่าการรวมกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มเศรษฐกิจชุมชน - การเข้าร่วมกลุ่มกระทำด้วยความสมัครใจ - มีเงินปันผลให้สมาชิกในบางกลุ่ม	- การสร้างเวทีประชาคม	- มีความเห็นว่าการจะให้ความรู้แก่คนในชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องมีการจัดเวทีประชาคมขึ้นเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของคนในชุมชนทั้งผู้ใหญ่และเด็ก เยาวชน
- การมีส่วนร่วม	- มีความเห็นว่าการเมื่อมีการรวมกลุ่มอาชีพสมาชิกได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน		

ตารางที่ 5.14 (ต่อ)

ประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับ คุณลักษณะของความพอเพียง	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้	ประเด็นความคิดเห็น เกี่ยวกับเงื่อนไขของ ความพอเพียง	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้
ความมีเหตุผล		เงื่อนไขคุณธรรม	
- การทำงานแบบมีส่วนร่วม	- การทำงานในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนนั้นจะยึดหลักการการทำงานแบบการมีส่วนร่วม ประชุมปรึกษาหารือกัน	- การมีคุณธรรม	- มีความเห็นว่า ได้สร้างความรู้ รัก สามัคคีขึ้นในชุมชน - มีการตรวจสอบการทำงานของผู้บริหาร - มีการอบรมคุณธรรมให้กับสมาชิกในชุมชนรู้จักประหยัด ขยัน อดออม และซื่อสัตย์
- การสืบทอดขนบธรรมเนียมประเพณี	- ให้อันในชุมชนรักษาภูมิปัญญาชาวบ้านเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต - สืบทอดการเล่นพื้นบ้าน และทำกิจกรรมวันกตัญญูของชุมชน - รักษาและอนุรักษ์แหล่งน้ำของชุมชน คือ คลองฝร่งให้สะอาด เพื่อประโยชน์ของคนในชุมชน	- การใช้เวลาวางให้เป็นประโยชน์	- มีความเห็นว่าเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชนจึงให้เด็ก เยาวชน เล่นกีฬาเพื่อส่งเสริมสุขภาพ - สนับสนุนให้เด็ก และเยาวชนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจร่วมกับผู้ใหญ่ โดยเข้าร่วมกลุ่มอาชีพต่างๆ ตามสมัครใจหรือตั้งกลุ่มอาชีพขึ้นมาเอง

ตารางที่ 5.14 (ต่อ)

ประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับ คุณลักษณะของความพอเพียง	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้	ประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับ เงื่อนไขของความพอเพียง	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้
การมีภูมิคุ้มกัน			
- การพัฒนาแหล่งทุน	- มีความเห็นว่าเป็นการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตให้คนในชุมชนมีทุนสำรองเอาไว้ใช้จ่ายยามฉุกเฉิน - จัดตั้งสถาบันการเงินชุมชนขึ้นเพื่อให้คนในชุมชนได้ออมเงิน		
- การสร้างสวัสดิการชุมชน	- มีความเห็นว่าส่วนใหญ่เป็นสวัสดิการด้านการผลิต การบริโภค - สวัสดิการด้านการช่วยเหลือสงเคราะห์		
- การสร้างเครือข่ายชุมชน	- มีการสร้างเครือข่ายระหว่างกลุ่มอาชีพในชุมชนและเครือข่ายระหว่างชุมชน - มีแผนการดำเนินงานของกลุ่มเศรษฐกิจชุมชนที่เป็นรูปธรรมชัดเจน		